Dosar nr. 5r-90/2024 (PIGD: 4-22142945-51-5r-25062024)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

22 noiembrie 2024 mun. Ungheni

Judecătoria Ungheni, instanţa în componenţa:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Ion Ghizdari
grefier Loridana Glodeanu
cu participarea:
agentului constatator Vitalie Ciortan
persoanei în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional Ion Croitoru

a examinat în şedinţă publică cauza contravențională la contestaţia depusă de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Croitoru Ion, la procesul-verbal cu privire la contravenție seria AA nr. 006116 din data de 17 august 2022 și decizia din data de 16 septembrie 2022, încheiat/emisă în privința lui Croitoru Ion de agentul constatator al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, pe faptul săvârşirii contravenţiei prevăzute de art. 274 alin. (3) Cod contravenţional,

Cauza contravenţională a parvenit la judecare la data de 30 septembrie 2022 şi s-a judecat în instanța de fond până la data de 18 iulie 2023.

Cauza a fost judecată în ordine de recurs de la data de 08 septembrie 2023 până la data de 19 iunie 2024.

Cauza contravenţională a parvenit la rejudecare la data de 24 iunie 2024 și s-a judecat până la data de 22 noiembrie 2024.

Potrivit materialelor din dosar şi a probelor administrate în şedinţă, instanţa de judecată

C O N S T A T Ă :

1. La data de 24 iunie 2024, în Judecătoria Ungheni a parvenit la contestaţia depusă de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Croitoru Ion, la procesul-verbal cu privire la contravenție seria AA nr. 006116 din data de 17 august 2022 și decizia din data de 16 septembrie 2022, încheiat/emisă în privința lui Croitoru Ion de agentul constatator al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, pe faptul săvârşirii contravenţiei prevăzute de art. 274 alin. (3) Cod contravenţional.

2. În motivarea contestației a invocat inter alia că, la data de 17 august 2022, inspectorul principal al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Ciortan Vitalie a fost efectuat un control „planificat” în piața agroalimentară a Cooperativei de Consum, fără a ține cont de temeiurile și condițiile controalelor conform art. 19 din Legea 131 din 09.06.2012, în urma căruia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr.006116, calificând fapta contravențională - lipsa de documente la unii agenți producători casnici în temeiul art. 274 alin. (3) Cod contravențional - *comercializarea produselor alimentare în lipsa documentelor ce confirmă proveniența, siguranța și calitatea acestora.*

În procesul-verbal cu privire la contravenție nu este indicat niciun agent, nici o persoana fizică, nici ce document ce confirmă proveniența, siguranța și calitatea acestora trebuie să prezinte agentul, iar în prescripție indică alte aspecte, între care angajarea medicului veterinar.

La examinarea cazului, în prezenta lui la 16 septembrie 2022, ora 11^{00}, a dat citire dezacordului și și alte explicații. A cerut și a făcut mențiuni în procesul-verbal a agentului constatator, însă, fără nicio explicație, s-a luat decizia cu nr.006116 din data de 16 septembrie 2022, cu aplicarea amenzii în mărime de 120 unități convenționale echivalentul a 6000 lei, doar pentru administrator, fără a lua în vedere faptul că administratorul are angajați responsabili pentru activitatea pieței conform graficului de lucru.

Nu s-a ținut cont și a fost încălcat principiile Legii 131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător:

Art.3^2 . Prevenirea încălcării legislației și consultarea persoanei supuse controlului

(1) În vederea aplicării corecte și unitare a prevederilor legislației, organele de control au obligația de a acorda suport consultativ persoanelor fizice şi juridice care practică activitate de întreprinzător. În particular prevederile art. art. 5, 14, 18 din legea respectivă.

De asemenea, nu s-a ținut cont de prevederile art.12^1 „Producătorii casnici”, din Legea 231 „Cu privire la comerțul interior”.

Potrivit pct. 16 din Hotărârea Guvernuluinr.955/2004, comercializarea produselor alimentare și de consum uman, autohtone și de import, se admite numai în baza documentelor care confirmă proveniența și calitatea lor. Produsele alimentare și nealimentare supuse certificării obligatorii în conformitate cu legislația în vigoare vor fi admise spre comercializare numai în cazul când sunt însoțite de certificatul de conformitate sau declarația de conformitate, după caz.

Persoanele fizice care comercializează în piață produse agricole cultivate pe loturile proprii nu cad sub incidența acestui punct.

Solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator cu nr.006116.

4. Fiind ascultată în ședința de judecată, persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Croitoru Ion, a susținut contestația depusă din motivele de fapt și de drept expuse în contestație.

5. Fiind ascultat în ședința de judecată, agentul constatator Ciortan Vitalie a menționat că nu este de acord cu contestația depusă. Controlul a avut loc la entitatea NISCOOP, unde domnul Croitoru este administrator. Croitoru Ion a fost prezent la întocmirea controlului și a avut acces la tot ceea ce a fost verificat. La momentul respectiv nu a avut obiecții.

Croitoru Ion nu comercializa nemijlocit produsele respective. Consideră că este vinovat, deoarece nu a împiedicat comercializarea produselor pe piață și nu a respectat normele conform hotărârii de guvern.

6. Ascultând părțile, cercetând materialele cauzei contravenţionale, probele prezentate de părți din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii lor, iar în ansamblu din punct de vedere a coroborării lor, instanţa a ajuns la concluzia că respectiva contestaţie depusă de Croitoru Ion la procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare este întemeiată și urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

7. În conformitate cu art. 448 alin. (1) Cod contravenţional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de*

15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).

8. În continuare, instanţa reţine că, la data de 17 august 2022, agentul constatator al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Ciortan Vitalie, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. AA 006116, în care a reținut că, la data de 17 august 2024, ora 10[45], Croitoru Ion, administrator al NISCOOP Nisporeni, pe str. Marii Adunări Naționale nr. 4, din or. Nisporeni, se comercializa produse alimentare în lipsa documentelor (actelor) ce confirmă, proveniența, siguranța și calitatea acestora, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 274 alin. (3) Cod contravențional.

9. Prin decizia la procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 006116, din data de 16 decembrie 2023, șeful interimar al DTSA Ungheni a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, l-a recunoscut vinovat pe Croitoru Ion de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 274 alin. (3) Cod contravențional și i s-a aplicat o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 120 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei.

10. Instanța notează că, în conformitate cu art. 5 alin. (1) Cod contravenţional, *nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.*

În conformitate cu art. 7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod*.

În conformitate cu art. 458 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, *examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate.*

11. Instanța notează că în jurisprudența sa Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reiterat că articolul 20 din Constituţie, care reglementează dreptul de acces liber la justiţie, îşi găseşte corespondenţa în dispoziţiile articolului 6§1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, articolul 20 din Constituţie are acelaşi câmp de aplicare ca dreptul la un proces echitabil garantat de Convenție. (a se vedea HCC nr. 2 din 23 ianuarie 2020, § 28)

12. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CtEDO) a constatat că sfera definită ca „contravențională" în sistemul de drept al Rusiei și în alte sisteme similare cuprinde anumite infracțiuni care au o conotație penală, dar sunt prea banale pentru a fi reglementate de dreptul și procedura penală (a se vedea cauza Sergey Zolotukhin c. Federației Ruse nr. 14939/03, § 54, 10 Februarie 2009, Menesheva c. Rusiei, nr. 59261/00, § 96, ECHR 2006...; Galstyan c. Armeniei, nr. 26986/03, § 57, 15 noiembrie 2007 și Ziliberberg c. Moldovei, nr. 61821/00, §§ 32-35, 1 februarie 2005).

13. Astfel, învinuirea de săvârşirea unei contravenţii echivalează cu o acuzaţie în materie penală, în sensul art. 6 CEDO (a se vedea Hotărârea CtEDO Ziliberberg vs. Moldova din 1 februarie 2005 § 29-35, Hotărârea CtEDO Guţu vs. Moldova din 7 iunie 2007 § 51).

14. În sensul jurisprudenţei CtEDO, (Hotărârea din 19 decembrie 1989 Kamasinski v. Austria, § 79), rechizitoriul (procesul-verbal cu privirea la contravenție în procesul contravențional) joacă un rol crucial în procesul penal (contravențional) şi din momentul elaborării acestuia inculpaţii (persoanele în privința cărora a fost pornit proces contravențional) sunt în mod oficial înştiinţaţi cu privire la aspectele de fapt şi de drept ale acuzaţiilor ce li se aduc cu consemnarea acestui fapt în documente anexate la dosarul penal (contravențional) de care este responsabil acuzatorul de stat (agentul constatator).

15. În Hotărârea Adrian Constantin vs. România din 12 aprilie 2011, curtea a statuat următoarele:

> *„[…] 18. Curtea reaminteşte că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispoziţiile art. 6 § 3 exprimă necesitatea acordării unei atenţii deosebite notificării „acuzaţiei" aduse persoanei în cauză. Actul sesizării joacă un rol determinant în urmărirea penală: după notificare, persoana pusă trimisă în judecată este oficial înştiinţată în scris* ***cu privire la temeiul legal şi factual*** *al acuzaţiilor care i se aduc. Art. 6 § 3 lit. a) îi recunoaşte acuzatului dreptul de a fi informat nu doar cu privire la cauza acuzaţiei, adică la faptele materiale de care este acuzat şi pe care se bazează acuzaţia, dar şi încadrarea juridică a faptelor* ***şi aceasta în mod detaliat*** *[Pélissier şi Sassi împotriva Franţei (MC), nr. 25444/94, pct. 51, CEDO 1999-II].*
>
> *19. Sfera de aplicare a acestei dispoziţii trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat la art. 6 § 1 din convenţie. În materie penală, o informare precisă şi completă cu privire la acuzaţiile aduse unui acuzat, şi deci cu privire la încadrarea juridică pe care instanţa o poate reţine împotriva sa, este o condiţie esenţială a echităţii procedurii. Dispoziţiile art. 6 § 3 lit. a) nu impun nicio formă deosebită de informare a acuzatului cu privire la natura şi cauza acuzaţiei care i se aduce. În sfârşit, există o legătură între lit. a) şi b) de la art. 6 § 3, iar dreptul de a fi informat cu privire la natura şi cauza acuzaţiei trebuie analizat în lumina dreptului acuzatului de a-şi pregăti apărarea (Pélissier şi Sassi, citată anterior, pct. 52-54)."*

16. Ținând cont de faptul că standardele CtEDO în materie penală sunt aplicabile și în sfera definită „contravențională" în sistemul de drept al Republicii Moldova, instanța notează că procesul-verbal cu privire la contravenție are o importanță deosebită în procesul contravențional, fiind actul prin care persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional i se aduce la cunoștință în mod oficial aspectele de fapt şi de drept ale acuzaţiilor ce i se aduc și încadrarea juridică a faptei sale.

În baza principiului contradictorialităţii în procesul penal, principiu unanim recunoscut şi susţinut de jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probaţiunii în şedinţele de judecată îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcţia acuzării este pusă pe seama procurorului (agentului constatator în procesul contravențional). Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea Capeau contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că în domeniul penal problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 § 2 şi este obligatoriu, *inter alia,* ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

17. Instanța constată că, reieșind din practica CtEDO și a normele legale naționale, învinuirea adusă persoanei în comiterea unei contravenții, este echivalentă cu o acuzație în materie penală și, din acest motiv, în procesul contravențional persoanei urmează ai fi respectate toate garanțiile ce rezultă din dreptul la un proces echitabil.

18. Faptul dat impune inclusiv obligația părții acuzării (în prezenta cauză a agentului constatator) de a confirma prin probe pertinente și concludente toate circumstanțele importante

pentru calificarea faptei reținute ca fiind comisă de persoana în a cărei privință a fost pornit un proces contravențional.

19. Instanța reține că, în conformitate cu art. 274 alin. (3) Cod contravenţional, constituie componență de contravenție: *„**Comercializarea produselor alimentare în lipsa documentelor ce confirmă proveniența, siguranța și calitatea acestora.**”*

20. În continuare, instanța notează că numitul Croitoru Ion, la data de 17 august 2022, era administratorul NISCOOP Nisporeni, care administra piața agro-alimentară situată pe str. Marii Adunări Naționale nr. 4, din or. Nisporeni, fapt confirmat prin explicațiile acestuia, procesele-verbal de control și actul de denaturare din data 17 august 2022. (f.d. 10-15)

21. Potrivit aceloraşi mijloace de probă, la data de 17 august 2022, reprezentanții Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor a efectuat un control la piața agro-alimentară situată pe str. Marii Adunări Naționale nr. 4, din or. Nisporeni, în cadrul căruia s-a constatat *inter alia* că pe teritoriul pieții respective se comercializau produse alimentare de origine vegetală/ animală în lipsa actelor lipsa actelor ce confirmă proveniența, siguranţa şi calitatea acestora, întocmindu-se un act de denaturare, la care a fost anexată lista produselor alimentare depistate.

22. Potrivit explicațiilor numitului Croitoru Ion și ale agentului constatator Ciortan Vitalie, produsele respective nu erau comercializate personal de numitul Croitoru Ion nici în nume propriu și nici în calitate de administrator al NISCOOP Nisporeni.

23. Instanța sesizează că potrivit, explicațiilor agentului constatator dânsul a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, reținând că numitul Croitoru Ion a săvârșit contravenția prevăzută de art. 273 alin. (4) Cod contravențional, deoarece „nu a împiedicat comercializarea produselor pe piață”.

24. La fel, instanța sesizează că în procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. AA 006116, agentul constatator a reținut că, la data de 17 august 2024, ora 10^{45}, se comercializa produse alimentare în lipsa documentelor (actelor) ce confirmă, proveniența, siguranța și calitatea acestora, fără a reține că anume Croitoru Ion a comercializat produsele respective.

25. Instanța învederează că, în condițiile art. 274 alin. (3) Cod contravențional, răspunderea persoanei poate fi angajată pentru comercializarea produselor alimentare care aparțin nemijlocit comerciantului respectiv (persoană fizică sau juridică) și nu pentru faptul că administratorul pieței nu a împiedicat comercializarea pe piață a produselor alimentare în lipsa documentelor (actelor) ce confirmă, proveniența, siguranța și calitatea acestora.

26. Instanța notează că legiuitorul a fost suficient de clar și previzibil, când a utilizat lexemul „comercializare”, care înseamnă „a pune o marfă, un bun etc. în comerț”, pentru a stabili fapta (acțiunea) care ar angaja răspunderea persoanei în condițiile art. 274 alin. (3) Cod contravențional.

27. În mod manifest, termenul „comercializarea”, utilizat în textul normei prevăzute de art. 274 alin. (3) Cod contravențional, nu poate fi interpretat ca „neîmpiedicarea comercializării”, după cum a fost interpretat de agentul constatator.

Instanța notează că, se consideră calificare a contravenției determinarea şi constatarea juridică a *corespunderii exacte* între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenţei contravenției, prevăzute de norma penală.

Instanța relevă că fapta (acțiunea) avută în vedere de agentul constatator - „neîmpiedicarea comercializării”, deși neindicată expres în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, nu poate fi considerată o corespundere exactă a semnului obiectiv obligatoriu - acțiunea de „comercializare” prevăzută de componența de infracțiune prevăzute de art. 274 alin. (3) Cod contravențional.

Interpretarea agentului constatator este vădit nerezonabilă, reprezentând o interpretare extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale, care este interzisă (art. 5 alin. (2) Cod contravențional.

28. Mai mult decât atât, instanța notează că agentul constatator a reținut în procesul-verbal cu privire la contravenției că „se comercializa” produse alimentare, fără a reține măcar că numitul Croitoru Ion nu ar fi împiedicat această activitate (fapta care ar fi reținut-o în sarcina numitului Croitoru Ion, după cum a susținut în fața instanței), fără a indica care sunt aceste produse, cine sunt aceste persoane care comercializau, dacă erau producători casnici sau nu, dacă aceștea din urmă în general trebuiau să dețină documente ce confirmă proveniența, siguranţa şi calitatea acestora și care sunt aceste documente.

29. Or, aceste aspecte sunt deosebit de importante pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, în condițiile în care, potrivit art. 12^1 din legea cu privire la comerțul interior, producătorul casnic poartă răspundere în faţa consumatorului pentru calitatea şi inofensivitatea produselor comercializate, urmând să dețină o declarație de producător casnic, iar potrivit pct. 16 din Regulamentul-tip de funcţionare a pieţelor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 955 din 21 august 2004 (în vigoare la data faptei) persoanele fizice care comercializează în piaţă produse agricole cultivate pe loturile proprii nu erau obligate să dețină documente care confirmă proveniența şi calitatea produselor alimentare pentru comercializarea lor în piață.

30. Respectiv, sintetizând cele expuse, având în vedere componența de contravenție prevăzută de art. 274 alin. (3) Cod contravențional, instanța notează că probele administrate de agentul constatator nu dovedesc faptul că, la data de la data de 17 august 2024, ora 10^{45}, numitul Croitoru Ion, administrator al NISCOOP Nisporeni, a comercializat produse alimentare în lipsa documentelor (actelor) ce confirmă, proveniența, siguranța și calitatea acestora, neconstatându-se existența faptului contravenției.

Celelalte argumente invocate în contestație poartă un caracter superfluu și nu pot influența soluția instanței, iar în acest context instanțe nu consideră necesar de a se expune în privința acestora.

31. În conformitate cu art. 461 alin. (1) Cod contravențional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.*

În conformitate cu art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, *procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care nu există faptul contravenţiei.*

32. Față de cele ce preced, instanța va admite contestaţia depusă de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Croitoru Ion, la procesul-verbal cu privire la contravenție seria AA nr. 006116 din data de 17 august 2022 și decizia din data de 16 septembrie 2022, încheiat/emisă în privința lui Croitoru Ion de agentul constatator al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, pe faptul săvârşirii contravenţiei prevăzute de art. 274 alin. (3) Cod contravenţional, iar procesul contravențional urmează a fi încetat, din motiv că nu există faptul contravenției.

33. În temeiul celor expuse *supra,* în conformitate cu art. art. 448, 452, 461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

1. Se admite contestaţia depusă de persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, Croitoru Ion, la procesul-verbal cu privire la contravenție seria AA nr. 006116

din data de 17 august 2022 și decizia din data de 16 septembrie 2022, încheiat/emisă în privința lui Croitoru Ion de agentul constatator al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

2. Procesul contravenţional pornit în privința lui Croitoru Ion pe faptul săvârșirii contravenţiei prevăzute de art. 274 alin. (3) Cod contravențional se încetează din motiv că nu există faptul contravenției.

3. Hotărârea cu drept de atac în ordine de recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Bălți (Nord), prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

4. Hotărârea pronunţată public la data de 22 noiembrie 2024.

Președintele ședinței,
Judecător **Ion GHIZDARI**